

Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium gordonka szakán végezte, *Sebestyén Sándor* tanítványaként. 1957 és 1962 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen *Friss Antal* hallgatója volt, majd 1963-ban a római Accademia de Santa Cecilia-n *Enrico Mainarditól* tanult.

1961-től 1975-ig a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja, 1975-től 1985-ig szólamvezetője, 1985 és 1991 között az Országos Filharmónia szólistája volt. 1966-tól 1997-ig a Sebestyén, későbbi nevén a Kodály Vonósnégyes csellistájaként koncertezett világszerte.

1985 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, 2005 óta rektori tanácsadója volt. Pályája során gyakran tartott mesterkurzusokat itthon és külföldön.

Számos lemezfelvétel örökítette meg játékát, lemezre játszották többek között Haydn,

Mozart, Schubert, Beethoven, Debussy, Ravel, Kodály, Dohnányi vonósnégyeseit, számos zongora- és klarinétötöst, valamint kortárs magyar zeneszerzők műveit.

Élete folyamán sok zenei élettel összefüggő tevékenységet vállalt, pl. a Magyar Zenei Kamara alelnöke, majd a Magyar Muzsikusz fórum társelnöke, 1997-től pedig a Magyar Zeneművészeti Társaság elnöke volt.

2013 óta a Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti tagozatának rendes tagja volt, Érdemes Művész, kitüntették Liszt-díjjal és Bartók-Pásztory díjjal is.

Devich Jánost a Zeneakadémia saját hallottjának tekinti.

(Forrás: zeneakademia.hu, *Fidelio*)

Devich János 2017. szept. 27-én hunyt el 80 éves korában. Temetése 2017. október 20-án volt az Óbudai Temetőben.

Megjelent Napkut-ban, 2007/10, amelyet saját magáról írt.

Devich János gordonkaművész

(Szeged, 1938. április 3.)

Minden ember életútja két pályán mozog. Az egyik a történelem kényszere és környezete befolyásolja, a másikon önmaga tervezi, építi sorsát. Különösen így volt ez a technika által kitágított tér és az események sűrűsége miatt egyre gyorsuló idő közelmúltjában, a XX. század második felében. És csak a jó Isten a tudója, életem hanyadrészeiben.

Egészséges, lelkileg kiegyensúlyozott, szeretettel

megáldott szüleim második fiaként láttam meg a napvilágot Szegeden, 1938 virágvasárnapján. Tudom, a statisztika szerint minden 365. gyermek virágvasárnap születik, mégis, ha tudat alatt is, mindig önbizalmat adott, hogy én is közéjük tartozom. Talán csak a karácsonyiakra gondoltam némi irigységgel.

Kisgyerekkorom játékos és gondtalan éveit kegyetlenül vágta el a Magyarországra

ért háború, aminek végnapjai már Budapesten, egy Batthyány utcai lakásban találták családomat. Az első szirénázás '44 karácsony estéjén kergetett az óvóhelyre. Akkor még nem sejtettük, hogy az a rémséges hang két hónapos pinceéletnek volt a nyitánya. Két hónap, napi nyolcórás szakadatlan bombázással, vízhiánnyal, majd szabad rablással, „malenkij robottal”. Az állandó életveszély elmúltával, az újraelkezdés izgalmas éveiben a történelem és saját történetem kezdett külön úton járni. Tizenegy éves koromban kaptam először gondolkát a kezembe, egy időben a „csengőfrász” és a létbizonytalanság keserves mindennapjaival. Tanáraink tehetségesnek mondtak, én pedig kétkedés és aggályok nélkül tettem a dolgom, és készültem egy pályára, amelyről még semmit nem tudtam. De azt sejtettem – akkor még csak gondterhelten szüleim félmondatait kilesve –, hogy a történelem hamis útra tévedt, hiszen mást lehetett, mást kellett mondani az utcán, az iskolában, mint otthon, családi-baráti körben.

1956 a katarzis éve. Kitűnőre sikerült érettségim örömét túlszárnyalta a 12 nap mámore, és beárnyékolta a rá következő kétségbeesés. A történelem életünk drámájává vált.

Még ez évben sorsom eldőlni látszott: felvettek a Zeneakadémiára. Öt tanulással eltöltött év barátokkal, egészséges rivalizálással, ártatlan szerelmekkel és a zene habzsolásával. Diploma előtt tagja lettem az Operaház zenekarának.

Újabb csoda: féléves ösztöndíjat kaptam Rómába. Fillérekkel a zsebemben rőttem az Örök Várost. Barátom lett *Michelangelo*, *Raffaello*, *Bernini*, *Bramante*, pihenni a kutak mellé vagy a Palatínus kertjében egy-egy dór oszlop tövébe heveredtem. A Trevi-kút meghálálta bedobott érmeimet:

később vagy húsz alkalommal láttam viszont kedves városomat.

Negyvennyolc kilóra lefogyva tértem haza, de a szabad világ levegőjével tüdőmben és jövőm építésének terveivel gondolataimban. Mint annyiszor, ezúttal is Sándor bátyám nyomdokaiba lépve vonósnégyest szerveztem. Az igen kemény felkészülési időszak munkája hamar meghozta gyümölcseit: előbb Budapesten, majd Münchenben nemzetközi versenyt nyertünk. Jutalmunk a Liszt-díj volt, és az impresszáriók érdeklődése. Néhány személcseré után az együttes felvehette *Kodály Zoltán* nevét. Befutottunk.

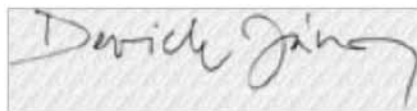
A végképp elszürkült, hazug és kilátástalan történelem számomra elvesztette jelentőségét. A zene volt az életem – és a Kodály vonósnégyes sikerei. Közel kétezer koncert, több mint ötven lemezfelvétellel munkánk eredménye. Nevezetes koncerttermek, kezdetben silány, majd pompás szállodák, mintegy ötszáz repülőút (benn két kényszerleszállás!) emlékét őrzöm. A jó kritikákat albumba, a rosszakat íróasztalom legmélyébe gyűjtöttem. És hogy igazi „ízeltőt” is soroljak: házi whiskyt ittam egy elszegényedett skót nemes jéghideg házában, feleségem gondosan csomagolt szendvicset majszoltam a Machu-Picchu romjain, bagdadi kereskedő teával, perui parasztasszony friss narancslével kínált, Kínában száznapos tójást, Japánban sabu-sabut kóstoltam, ebévendég voltam a norvég királynál (feleségem jobban főz!), Olaszországban, a kedves Olaszországban végképp döntöttem: a legjobb sajt a világon a gorgonzola.

1989, egy borzas hajú fiatalember rész beszéde Nagy Imre emlékezetes újratemetésén ismét közel hozta, sőt mindennapjaink izgalmas részévé tette a történelmet. Az elemi erővel fellángoló reményt,

hogy barátságban lehet egymással egyéni életút és történelem, ha csalódásokkal is, máig táplálom magamban.

Egykori alma materem, a Zeneakadémia már mint érdemes művészt és a Bartók–Pásztory-díj büszke tulajdonosát fogadott vissza tanárként és zenei pályám koronájaként. Habilitálás után 1999-ben kaptam meg egyetemi tanári kinevezésemet. Amennyit adni tudok tudásomból, tapasztalataimból a fiatal művészjelölteknek, annyit igyekszem tőlük visszalesni derűből, energiából, fiatalságból.

Három fiam (újságíró, tanár, jogász) igazi büszkeségem. A muzsikusszereplés ugyan elapadt, de amit szüleimtől örököltem: az egészséget, a lelki kiegyensúlyozottságot, a szeretni tudás képességét tovább tudtam adni életük megtervezéséhez. A hit, hogy a történelem is segít majd ebben, bizakodóvá tesz. Még hetvenévesen is.

Olvasói levél

Árpád kedves, vannak-e Erdélyben élő, örmény gyökerű rokonai?

Amirás Gábor hegedűművész Kolozsváron kezdte pályafutását.

Tordán ma is él *Amirás Éva* tanárnő. A valamikori Torda-aranyos vármegyében voltak „őshonosok”, meg Sajóudvarhelyen.

A TV-ben hallottam a nevét, képet küldött egy meteorológiai jelenségről. Már nem tudom melyikről. Akkor figyeltem fel a nevére.

Mikor megláttam, - kigugliztam – hogy muzsikus.... no meg kellően fekete is!

Bálintné Kovács Júlia

Kedves Júlia!

Köszönöm, a megtisztelő sorait és a megkeresését. Minden tökéletesen igaz, abból amit leírt, a családunk valóban örmény eredetű és Aranyosgyéresről illetve Tordáról származik. A nagyszüleim Tordáról költöztek fel Kolozsvárra a második világháború után. Nagypám (*Amirás Aladár*) a kolozsvári törvényszék vezető ügyvédje volt, nagyanyám (*Amirás Pálma*) a kolozsvári zenei Líceum egyik alapító tanára volt.

Édesapám, *Amirás Miklós* hegedűművész, az ő bátyja, (az én nagybátyám) *Amirás Gábor* zongoraművész. Mindketten nyugdíjasok már, apám itt él velünk Budapesten, Gabi pedig Németországban él a családjával. Én voltam az első a családból, aki már Budapesten született, 1978-ban. Mindenki más Kolozsváron vagy Tordán.

Napi szinten tartjuk a kapcsolatot Amirás Évával Tordán.

Valóban én voltam, aki egy fotót küldtem a TV híradónak, amit le is adtak, a hobbim a fotózás.

Tisztelettel üdvözlöm és jó egészséget kívánok.

Árpád